

Cena zgody Bajkowego Króla

Marzeniem i celem polityki prowadzonej przez premiera Królestwa Prus Otto von Bismarcka było zjednoczenie państw niemieckich w jeden kraj pod pruskim przewodnictwem.

Konsekwencja działania przyszłego żelaznego kanclerza została nagrodzona, gdyż cel swój osiągnął 18 stycznia 1871 roku, kiedy to proklamowano powstanie Cesarstwa Niemieckiego. W realizacji planu zjednoczenia nie unikał on *łapownictwa*.

Do walki o hegemonię na terenie państw niemieckich Bismarck przyszykował Prusy gruntownie i na wielu płaszczyznach. Zadbął o dyplomatyczne przygotowanie gruntu do rozstrzygnięcia militarnego.

Zmodernizowana armia pruska wpierw w 1866

roku pokonała wojska austriackie, tym samym wypierając monarchię habsburską z dalszej rozgrywki o przyszły kształt Niemiec. Następnie oręż królestwa Hohenzollernów zwrócono ku Francji - głównemu rywalowi na kontynencie. I ta konfrontacja zakończyła się pomyślnie, w związku z czym, 18 stycznia 1871 roku, zgromadzeni w Sali Lustrzanej pałacu w Wersalu generałowie, królowie oraz księżęta państw niemieckich skupieni w pruskiej koalicji mogli proklamować odnowienie Cesarstwa Niemieckiego, a króla Prus Wilhelma obwołać cesarzem niemieckim Wilhelmem I.

Anton von Werner, Ogłoszenie Cesarstwa Niemieckiego

Jednak, by wydarzeniu temu nadać odpowiednią rangę, władcy państw niemieckich powinni się najpierw zwrócić do króla Prus o przyjęcie cesarskiej korony i godności wakującej od 1806 roku. Najodpowiedniejszym kandydatem do wydania takiego listu-apelu był Ludwigi II, król Bawarii - państwa, które dominowało w południowych Niemczech, dotychczas opierających się pruskiej hegemonii. Powszechnie wiadomo było, że Ludwigiowi II wcale nie po drodze było z bismarckowskimi planami, które de facto oznaczały wyrzeczenie się bawarskiej suwerenności.

Dlatego zabiegi o pozyskanie bawarskiego monarchy Bismarck rozpoczął już w

listopadzie 1870 roku, kiedy jego wojska jeszcze oblegały broniący się Paryż. W zanadrzu posiadał on gadzi fundusz, na którym zgromadzone zostały środki przeznaczone na *łapówki* i *przekupstwo* i to właśnie przy jego pomocy Bismarck postanowił wpłynąć na Ludwiga.

Od początku swojego panowania Ludwig II bardziej niż sprawami państwowymi, zainteresowany był rozbudową własnych rezydencji, mających stanowić reprezentacyjną wizytówkę. Jedną z nich, zamek w Neuschwanstein, przeszedł do historii dzięki swojej fantastycznej architekturze rodem z baśni. Dał on też Ludwigowi przydomek "baśniowego króla". Zamiłowania architektoniczno-kulturalne Ludwiga sprawiły jednak, że notorycznie cierpiał on na braki zarówno w swojej, jak i państwowej szkatule. Nie mogąc zrezygnować z pasji, zwracał się na prawo i lewo do licznych władców o pożyczki, z których zamierzał sfinansować kolejne przedsięwzięcia. Wiedział o tym i pruski ambasador w Bawarii, który w jednym z listów zasugerował premierowi Bismarckowi, że za 6 milionów guldenów król skłonny byłby przystać na pruską inicjatywę, a nawet osobiście udać się do Wersalu.

Podczas, gdy przybyła do Wersalu delegacja rządu Bawarii negocjowała z Bismarckiem warunki przystąpienia ich królestwa do projektowanego cesarstwa, specjalny wysłannik Ludwiga II bez ogródek postawił przed żelaznym kanclerzem kwestię wypłaty. Obaj panowie szybko doszli do porozumienia: uzgodniono, że w zamian za 300 tysięcy marek rocznej dotacji, Ludwig II wystosuje do króla Prus list z prośbą o przyjęcie godności cesarskiej. By niczego nie pozostawiać przypadkowi, a zwłaszcza nie zdawać się na nagłe zmiany nastrojów "bajkowego króla", który powoli zdradzał objawy choroby psychicznej, Bismarck osobiście przygotował wzór listu. Ten, z drobnymi korektami, Ludwig II własnoręcznie przepisał i odesłał z powrotem do Wersalu. W tym, jakże istotnym z punktu widzenia historii państwowości niemieckiej, dokumencie przeczytać m. in. możemy:

"Po przystąpieniu południowych Niemiec do niemieckiego związku konstytucyjnego zostaną na Waszą Wysokość przeniesione prawa przewodniczenia wszystkim niemieckim państwom. (...) Dlatego też postanowiłem zwrócić się do niemieckich monarchów z propozycją, by wspólnie ze Mną wystąpili do Waszej Wysokości z inicjatywą, że sprawowanie prawa przewodniczenia związkowi połączone powinno być z piastowaniem godności Cesarza Niemieckiego".

Wypłaty rozpoczęły się już w 1871 roku. I tak przez 14 lat za pośrednictwem szwajcarskich banków zasilały one prywatne konto Ludwiga II. Przez cały czas utrzymywano je w tak ścisłej tajemnicy, że wiedzy na ich temat nie miał rząd Bawarii, niemiecki parlament ani cesarz Wilhelm I. Szacuje się, że w sumie bawarskiemu monarsze wypłacono po kryjomu 5,2 miliona marek.

Źródła: [wikipedia.org](https://www.wikipedia.org), [spiegel.de](https://www.spiegel.de)